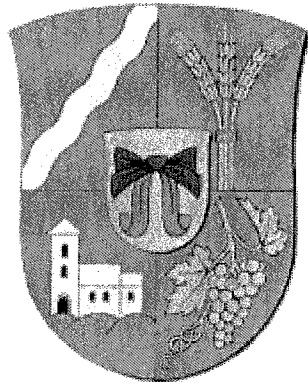

Kaposfő Község Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Konceptió

2017. március 29.

1./ A koncepció jogi alapjai:

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, melynek 8. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzatok közbiztonsággal összefüggő feladataikat saját maguk határozzák meg. Az önkormányzatnak tehát – az említett törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni, és megvalósításáról gondoskodni.

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági koncepciója kimunkálására.

2./ A koncepció módszertani alapja:

- Az Országgyűlés 115/2003. (X. 28.) OGY határozata a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról.
- A Kormány 1009/2004. (II. 26.) Korm. határozata a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája rövid, közép- és hosszú távú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról.
- A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány által kiadott, a települési önkormányzatok bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának megalkotásához ajánlott szinopszis.

3./ A közbiztonság és a bűnmegelőzés fogalma:

A **közbiztonság** nem más, mint amit a szó jelent: a „köz” biztonsága, vagyis az hírnevét, vagyonát, valamint az állampolgárok életét, testi épségét, személyes szabadságát, anyagi javait mindenki tiszteletben tartja és azt az állam szavatolja állampolgárok mindenkor közbiztonság érzete, amely általában szubjektív, ugyanakkor ezt jellemzően a közbiztonságérzetet befolyásoló objektív tényezők határozzák meg.

A **biztonságos élet** azt jelenti, hogy az állampolgárok a jogaikat és a kötelezettségeiket háborítatlanul, félelem nélkül érvényesíthetik. Ezen túl a közbiztonság a szociális, az egészségügyi, a kulturális ellátottsághoz, és a megélhetéshez, valamint a köz- és a magánélet harmóniájához, és nem utolsósorban a demokratikus társadalom morális követelményeihez való jogot és alkalmazkodást is jelenti.

Bűnmegelőzésen azt a társadalmi együttműködést értjük, amely az állam és intézményei irányításával, a jogszerű lakossági önszerveződések támogatásával, céltudatos közösségi összefogással szervezi és biztosítja a jogkövető többség védelmét a törvénysértő magatartásokkal szemben, ha szükséges külső, törvények által biztosított beavatkozásokkal azokba a társadalmi folyamatokba, melyek a bűnözést kiváltják. Bűnmegelőzés tehát minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék akár a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, a sértetté válás megelőzésével.

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni az ún. „**nagy környezetbe**” (makromillió) tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló „**kis környezet**” (mikromillió) – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolja a bűnözés mértékét és minőségét. A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló mikrokörnyezet – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolja a bűnözés mértékét és minőségét. A megelőzést-elsődlegesen a makro- és mikrokörnyezetben lévő okokra tekintettel kell végezni. Másodlagos jelentőségű, de rendkívül fontos a megelőzés szempontjából a bűncselekmények felderítése, a büntetőjogi felelősségre vonás és a helyzeti jellegű prevenció, mely feltételek köre, a bűnalkalmak korlátozását, az áldozattá válás elkerülését jelenti. Ekkor a bűncselekmények jellemző előfordulási helyének ellenőrzéséről, környezetének átalakításáról, az elkövetést lehetővé tévő szituációk csökkentéséről, az elfogás kockázatának növeléséről van szó. Rendkívül fontos a megelőzés szempontjából a bűncselekmények felderítése, a büntetőjogi felelősségre vonás és a helyzeti jellegű prevenció, amely a bűnalkalmak korlátozását, az áldozattá válás elkerülését jelenti.

A feladatokat nem lehet, de nem is szabad egymástól átvállalni, az egyes területek nem moshatók össze! Az okok és feltételek áttekintéséből következik, hogy a megelőző munka állami, önkormányzati és társadalmi feladat.

A korszerű bűnmegelőzési stratégiának olyan célkitűzéseket kell megfogalmaznia, illetve olyan cselekvési programra kell törekednie, ahol egyidejűleg alkalmazásra kerülnek olyan intézkedések, melyek:

- csökkentik a bűncselekményeket előidéző okok hatását;
- csökkentik a sértetté válás veszélyét;
- redukálják a bűnalkalmak számát.

Az intézkedéseknek eme hármas pillérére támaszkodva növelhető az egész közösség biztonsága, javítható az élet minősége és egyben az emberi jogok érvényesülése.

4./ Alapgondolatok:

A lakosság, a helyi közösségek megfelelő életminőségének fenntartásában és javításában az Önkormányzat jelentős felelősséggel tartozik. Kötelező érvényű számára a helyi közbiztonság és bűnmegelőzés helyzetének, alapjellemezőinek folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, az erre irányuló tevékenység koordinálása, az önkormányzati anyagi erőforrások e területre történő optimális biztosítása.

A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintőkiemelt feladatok:

- a bűn okok feltárása, megállapítása;
- a sértetté válást befolyásoló tényezők feltárása;
- a bűnalkalmak számát redukáló intézkedések megfogalmazása;
- a bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása;

- az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása;
- döntések elő készítése, döntés, majd „megrendelés” a megfelelő szakmai szervezetek felé;
- a feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között;
- a bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása;
- a társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.

5./ A stratégia célja:

A korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Kaposfő településen élőknek az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és az áldozattá válás veszélyének csökkentése érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtése érdekében kifejtett tevékenységéhez.

Ez a koncepció **alapvető irányvonal**, vezérfonal a stratégiai irányváltáshoz. Lényege, hogy biztosítsa az azonos gondolatmenetet a bűnmegelőzési stratégia megalkotásához és az egységes gyakorlat kialakításához.

Célja: hosszabb távra **kijelölni a bűnmegelőzési alapelveket**, amelyekkel az **egységes szemlélet** irányába kívánjuk orientálni a résztvevő partnereket.

6./ Alapelvek:

6.1./ A lakosság biztonságérzetének és életminőségének javítása legyen a településpolitika meghatározó eleme.

6.2./ Az Önkormányzat törekedjen arra, hogy felelős döntéseivel kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élők, dolgozók, tanulók és az ide látogatók számára.

6.3./ A bűnmegelőzés a problémák felismerésére és átfogó, az egyes szakterületek tapasztalatainak összegzésére és egységes szemlélet kialakítására épül.

6.4./ A közbiztonság fokozása és a bűnmegelőzés okán bevezetett intézkedések tiszteletben tartják az emberi méltóságot és az alapvető emberi jogokat.

7./ A megelőzési felfogás

Ekkor a bűncselekmények jellemző előfordulási helyének ellenőrzéséről, környezetének átalakításáról, az elkövetést lehetővé tévő szituációk csökkentéséről, az elfogás kockázatának növeléséről (pl.: tárgyak megerősítése, lakossági szerveződések, térfigyelő rendszerek kiépítése, stb.) van szó. A feladatokat nem lehet, de nem is szabad egymástól átvállalni, az egyes területek nem moshatók össze. Az okok és feltételek áttekintéséből következik, hogy a

megelőző munka állami, önkormányzati és társadalmi feladat. Minden szervezet a saját feladatkörében meghatározott munkájával és ötletével járulhat hozzá a közbiztonság javításához. Mindezekért egyértelműen kinyilvánítjuk, hogy az önkormányzatoknak, illetve a kistérségnek a rendőrséggel együttműködve aktív és vezető szerepet kell játszania a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében.

Kezdeményező szerepe van a helyi jelzőrendszerek, együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, folyamatos értékelésében. A közigazgatási területen a bűnözés kihívásaira helyi közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési stratégiával és taktikával kívánunk hatékonyan reagálni. Az önkormányzat, mint a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület, vezérli, motiválja, és koordinálja a helyi bűnmegelőzést.

8./ Szempontrendszer

A község Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepciójának kialakításakor elsősorban a következő szempontokat és tényezőket kell szem előtt tartani:

1./ A közbiztonság helyzete és alapvető jellemzői a közel két évtizedben döntőváltozásokon mentek keresztül. A bűnözés minősége megváltozott és a lényegét érintően átstrukturálódott. Jelentős létszámú társadalmi rétegek teljesen új, gyakorta a korábbinál rosszabb élethelyzetbe kerültek, a bűnözés új, addig nem ismert formái alakultak ki, s a bűnözés nemcsak szervezettebbé vált, de technikájában és eljárásaiban egy léptékben korszerűsödött. A jogalkotás, a hazai bűnüldöző szervek szakmai és technikai felkészültsége ezeket a jelentős változásokat egyenetlenül, ellentmondásosan, sok lényeges tekintetben azonban eredményesen próbálta követni. Ezek a változások a közbiztonságról, a bűnmegelőzés tennivalóiról alapvetően új gondolkodásmód kialakítását tették szükségessé, országos és helyi szinteken egyaránt.

2./ Kaposfő Község közbiztonsági helyzete az előzőek tekintetbevételével, országos viszonylatban is az elmúlt évtized tendenciái alapján stabil, a lakosság számára biztonságot adó, ám nem problémamentes. A jelen helyzetet alapvetően és közvetlenül a következő tényezők befolyásolják, nehezítik, illetve határozzák meg:

- a) Országos ható tényezők. (Szociális piacgazdaság jött létre, a rendőrség korszerűsítésének és anyagi-pénzügyi ellátottságának a nehézségei stb.)
- b) Agglomerációs ható tényezők. (A munkahelyek nagy része községen kívüli, a közlekedési helyzet romlik, magas az ingázók száma.)
- c) Helyi ható tényezők. (Szociális helyzetében a lakosság erősen differenciált, számottevő az elszegényedettek köre, magas számú az idős egyedül élő lakos)

9./ Partneri kapcsolatok:

Az eredményes bűnmegelőzés elképzelhetetlen széles körű partneri kapcsolatok nélkül. Kaposfő település képviselő testülete a bűnmegelőzési tevékenysége során célirányos és eredményes partneri kapcsolatokra törekszik:

- 1./ elsősorban a rendőrséggel, helyi polgárőrséggel,
- 2./ a tűzoltóság, helyi tűzoltó egyesület, a katasztrófavédelem, a környezetvédelem,
- 3./ az egészségügyi-szociális, oktatási és kulturális intézményekkel, munkaügyi szervezetekkel,
- 4./ tevékenységükkel a bűnmegelőzést elősegítő civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel, egyházakkal,

10./ Bűnmegelőzési kommunikáció

A partneri kapcsolatokra alapozott bűnmegelőzési stratégia nem képzelhető el jól szervezett, hatékonyan működő kommunikációs lánc nélkül. Ki kell alakítani az önkormányzat és az együttműködő szervezetek között a kölcsönös információ átadásának leghatékonyabb csatornáit.

A lakosság felé reális tájékoztatást, felvilágosítást kell adni, felhasználva a meggyőzés eszközeit. Tudatosítani kell a társadalom minden rétegével, hogy kormányzati támogatással, önkormányzati segítséggel a saját önszerveződő, cselekvésre képes civil szervezetek tevékenysége eredményeként csökkenthető a bűnözés és az áldozattá válás.

10.1./ Együttműködés a Kaposfői Polgárőr Egyesület

A polgárőrség erős, fegyelmezett munkájának és a rendőrséggel való jó kapcsolattartásának, együttműködésének következményeként köszönhetően a község közbiztonsági helyzete megyei és országos viszonylatban kifejezetten jó. Az együttműködés feladat ellátási szerződésbe foglalása már többéves gyakorlat. A megkötésének fő célja az Önkormányzat és az Egyesület tevékenységének összehangolása, a település közbiztonságának javítása és a bűnildőzés elősegítése. A feladat ellátási szerződés célja az Egyesület fokozott bevonása a település közterületi rendjének fenntartásába. a település lakosság biztonságérzetének növelése érdekében. Ennek során érvényesíteni kell a bűnmegelőzési, baleset-megelőzési, vagyonvédelmi, gyermek- és ifjúságvédelmi, tűz- és környezetvédelmi, katasztrófa-elhárítási feladatokat. További cél a település közbiztonsága, közrendje és közlekedésbiztonságának emelése. A Felek a bűnözés elleni fellépés, a bűnmegelőzés, a közterület rendje, a család, a gyermek- és ifjúságvédelem, a közúti közlekedési baleset-megelőzés, a vagyonvédelem terén közös érdeküket kifejezve kölcsönösen kötelezettségeket vállalnak.

Az Egyesület vállalja:

- a.) az Alapszabályában, valamint a vonatkozó törvényben meghatározott célok érdekében, az Önkormányzattal együttműködve, a polgárőr eszközrendszer igénybe vételével, a polgárőr szolgálat szabályai szerint polgárőr tevékenységet fejt ki.
- b.) közreműködik a közrend, közbiztonság fenntartásának elősegítésében, a vagyonvédelemből, az állampolgárok védelméből, a bűnmegelőzésből, a környezet- és

- természetvédelemből, a katasztrófavédelemből, az önkormányzati rendezvények biztosításából adódó feladatok megvalósításában,
- c.) közreműködik az Önkormányzat és a lakosság közötti bizalom erősítésében, a helyi közbiztonság közösségi védelmének megteremtésében,
 - d.) katasztrófa helyzet esetén közreműködik a katasztrófahelyzet elhárításában, a káros következmények enyhítésében, felszámolásában, továbbá a kárt szenvedettek segítésében,
 - e.) vagyontárgyakat és környezeti elemeket veszélyeztető események észlelése esetén a rendőrséget azonnal értesíti, az események felderítésében közreműködik, az eseményekről, a megtett intézkedésekről szükség szerint tájékoztatja az Önkormányzatot,
 - f.) közreműködik a Start munka mintaprojekt vagyonvédelmi feladatainak ellátásában,
 - g.) évente kidolgozza a polgárőrség részletes feladat-tervét, és ezek megvalósítására szolgálásokat ír ki és biztosít,
 - h.) az Önkormányzat által részére biztosított információkat az együttműködés elősegítése és a feladatok végrehajtása érdekében hasznosítja,
 - i.) figyelemmel kíséri azokat a helyi rendeleteket, jogszabályokat, amelyek elősegítik a jelen megállapodásban rögzített feladatok hatékony végrehajtását,
 - j.) javaslatot tesz az Önkormányzat felé az együttműködéssel érintett feladatokra vonatkozóan, az Önkormányzat hatáskörébe tartozó döntések meghozatalára,
 - k.) tevékenységéről évente tájékoztatja az Önkormányzat Képviselőtestületét, illetékes Bizottságát.

Az Önkormányzat vállalja:

- a.) a vele együttműködő Egyesületnek a közös feladataik megvalósításához költségvetési helyzete függvényében anyagi támogatást nyújt, és segíti szakmai tevékenységét,
- b.) Az Egyesület elhelyezésére szolgáló, az Önkormányzat tulajdonában lévő – Kaposfő, Kossuth L. u. 212. szám alatt lévő – épületet térítésmentesen az Egyesület rendelkezésére bocsátja, valamint az épület rezsiköltségét átvállalja,
- c.) tájékoztatja az Egyesületet arról, hogy mely események, önkormányzati rendezvények biztosításában számít a segítségére,
- d.) lehetőséget biztosít az Önkormányzat honlapján az Egyesület és az Önkormányzat együttműködését érintő információk, felhívások megjelentetésére,
- e.) amennyiben a pályázati kiírás lehetővé teszi megfontolja közös pályázat benyújtását, az önrész vállalását.

11./ A feladatrendszernek megfelelő cselekvési programok kidolgozása, megvalósítása:

11.1./ A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése, ifjúságvédelem

Erre a gyermek és fiatalkori bűnözés, a családon belüli erőszak megelőzése és hatékony kezelése érdekében van szükség. Javítani kell a rendőri szervezet, polgárőrség a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a gyámhatóság, a Járási Gyámhivatal, a védőnői

hálózat és az iskola, óvoda vezetése közti együttműködést, melyeket folyamatosan be kell vonni a megelőzési munkába. A prevenciós tevékenység során elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni.

11.2./ Droghasználat és kábítószer-bűnözés csökkentése

A településen törekedni kell – ha adat merülne fel - a droghasználat mértékének felmérésére, a fiatalok droghasználati szokásainak feltérképezésére, s ez alapján lehet meghatározni a beavatkozások módját. Iskolai és egyéb preventív célú szabadidős programok támogatása, fontos a szabadidő értelmes eltöltésének megteremtése és ennek elfogadtatása. A szórakozó helyek fokozott ellenőrzésein keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére. Az „egészségmagatartás” propagálásában, e szemléletmód értékének közvetítésében a helyi egyházak sokat tudnak segíteni. A településen minél több sporttal kapcsolatos lehetőség létrehozásának elősegítése, amelyben kulcsszereppel rendelkezik a Kaposfői Környezetvédelmi Ifjúsági Sport és Kulturális Egyesület.

11.3./ A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek kezelése

Fontos a korai probléma feltárás. A veszélyeztetett populáció – elsősorban a nők és a gyermekek – legyenek tisztában azzal, hogy sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy e folyamatjellegű tevékenységen csak akkor lehet segíteni, ha szakemberekhez fordulnak, s ez nemcsak a hatósági beavatkozás lehet. Kaposfő településen működő szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda és az iskola, a lakóközösségek, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében, befolyásolhatják az erőszakot elszenvedett racionális cselekvését, segítségkérését. El kell érni, hogy a településen megváltozzon a családon belüli bántalmazás, szexuális erőszak és a lelki terror társadalmi megítélése, az elszenvedő félnek ne kelljen attól tartania, hogy sztereotip címkézéseket kap a megértés helyett. Ebben, a már felsorolt intézmények mindegyike saját tevékenységével, illetve közös felvilágosító programokkal, információk szolgáltatásával tud segíteni.

Egyre nagyobb figyelem irányul a gyermekek, nők ellen családon belül és munkahelyen elkövetett erőszakra. Leginkább a helyi hatóságoknak akad dolguk az ilyen jellegű erőszakos cselekményekből következő szociális és egészségügyi problémákkal. A nők gyakran titkolják az erőszakot, amelynek az oka, hogy feljelentés esetén a hatóságoknál nem találnak kellő megértésre, támogatásra és védelemre.

A családon belüli fizikai és szexuális erőszak szorosan összefügg a titkolózással, a szégyennel és a magánnyal. A gyermekek (és anyjuk), a nők félnek a megtorlástól vagy az újabb támadástól, amit akkor kell elszenvedniük, ha panaszt tesznek vagy ellenállnak. Nincsenek hivatalos statisztikák e probléma súlyosságáról. A családon belüli erőszaknak is csak kis százaléka jelenik meg a rendőrségnél, és a rendőri beavatkozás is csak ritkán mondható

hatékonyak. Az erőszakos cselekmények elkövetője legtöbbször az áldozat által jól ismert férfi, általában nevelő apa, a férj vagy az élettárs.

11.4./ Egészségvédelem, egészségnevelés, egészségfejlesztés

Közismert, hogy az összes betegségteher több mint 30%-át öt kockázati tényező okozza:

- a dohányzás,
- az alkoholfogyasztás,
- az elhízás,
- a magas vérnyomás,
- a magas koleszterinszint.

Az egészségtelen életmód (mozgásszegénység, elhízás, alkohol- dohányzás- kábítószer fogyasztás, stressz, stb.), az alacsony szintű egészségkultúra, a társadalmi egyenlőtlenségek, az egészségügyi ellátórendszer hiányosságai és más negatívan ható társadalmi tényezők nagymértékben elősegítik a rossz életminőség, a betegségek kialakulását és a korai halálozást.

12./ A Konceptió megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok

- Az Önkormányzat a bűnmegelőzés hatékonyságának fokozása érdekében folyamatosan produktív együttműködést alakít ki jelen dokumentumban nevezettekkel a bűnmegelőzés érdekében.
- A Képviselő-testület a községben folyó bűnmegelőzési munka tapasztalatairól folyamatosan tájékozódik, kapcsolatot tartanak a rendőrség illetékeseivel.
- A Képviselő- Testület évente megtárgyalja és értékeli a község közbiztonsági helyzetét, a közbiztonság javítását és erősítését célzó törekvések érvényesülését, valamint a bűnmegelőzés községi sajátosságait és feladatait, szükség esetén felülvizsgálja és módosítja jelen koncepciót.

13./ Záradék

Kaposfő Község Önkormányzat Képviselő-testülete Kaposfő Község Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Konceptióját, a 174/2017. (III.29.) számú határozatával elfogadta.

Kaposfő, 2017. március 29.

